NASSAUSCHOOL

Samen leven en leren

Cultuurprofielplan

2024-2027

Inhoudsopgave

1. Algemene schoolgegevens 2
2. Functie van dit beleidsplan 3
Doel van dit beleidsplan 3
Buurtschool 3
3. Missie van de school 4
Schoolnormen 4
Dit betekent voor ons 4
4. Didactisch en pedagogisch uitgangspunt 5
Kunst- en cultuuronderwijs 5
Onderbouw: groep 1 en 2 5
Midden- en bovenbouw: groep 3 t/m 8 5
5. Definitie van cultuuronderwijs 6
Cultuurprofielschool 6
Kindgericht onderwijs 6
6. Visie op cultuuronderwijs 7
Kernwaarden Nassauschool 7
Koppeling burgerschapsvorming 8
7. Inventarisatie huidige situatie 10
Ambitieniveau 10
Voorzieningen op het gebied van cultuur 10
Gebruik methodes 10
Cultuuronderwijs vakoverstijgend 10
8. Doelen op het gebied van cultuureducatie 17
9. Praktische zaken 21
ICC'er 21
Taakverdeling 21
Financiën 21
Evaluatie en verankering binnen het team 22
Samenwerkingspartners 22
10. Bijlagen 23

1. Algemene schoolgegevens

Hoofdlocatie
Nassauschool
Nassaulaan 5
9717 CE Groningen
050-3180436
www.nassauschool.nl

Dependance
Nassauschool
Graaf Adolfstraat 73
9717 ED Groningen
050-3604060
www.nassauschool.nl

Directie

Marleen Vlaanderen	(schoolleider)	m.vlaanderen@vcog.nl
Miriam Bartelds	(teamleider)	m.bartelds@vcog.nl

Contactpersoon kunst- en cultuureducatie

Saskia Albeda	(cultuurcoördinator)	s.albeda1@vcog.nl

Vakleerkrachten kunst- en cultuureducatie

Annegeerte Aandewiel	(vakleerkracht drama)	a.aandewiel@vcog.nl
Anoek Remminga	(vakleerkracht beeldend)	a.remminga@vcog.nl
Joop Supit	(vakleerkracht muziek)	j.supit@vcog.nl

2. Functie van dit beleidsplan

Doel van dit beleidsplan

In dit document staat beschreven hoe de Nassauschool de komende schoolplanperiode concreet vormgeeft aan haar visie op cultuuronderwijs. Dit plan geeft aan waar wij op dit moment staan in onze ontwikkeling binnen cultuuronderwijs, maar laat ook zien hoe dit onlosmakelijk verbonden is met onze schoolontwikkeling. De periode voor het herziene cultuurplan, 2024-2027. Het schoolplan loopt van 2023-2027.

De intern cultuurcoördinator zal in samenspraak met de werkgroep kunst- en cultuur aan de hand van dit plan keuzes gaan maken met betrekking tot het onderwijsaanbod op het vlak van culturele en kunstzinnige vorming. Het cultuurplan zal intern worden ingezet. Een deel van het beleidsplan zal ook extern worden gedeeld.

Buurtschool

De Nassauschool is een buurtschool met ongeveer 450 leerlingen op twee locaties verdeeld over vier gebouwen. De school is gevestigd in verschillende gebouwen in de Oranjewijk in de stad Groningen. Het hoofdgebouw staat aan de Nassaulaan, hierin krijgen de bovenbouwgroepen les. Aan de Graaf Adolfstraat staan meerdere gebouwen op één schoolterrein: het Monument, de Oranjeboog, het Paleis en het Paviljoen. De Nassauschool heeft een Christelijke identiteit.

De Nassauschool wil de beste school voor kinderen uit de buurt zijn en blijven. Het bieden van een veilige plek is cruciaal. Om dit te realiseren hanteert de school een postcodebeleid. We zijn hiertoe ook genoodzaakt vanwege de beperkte ruimte in de school. Het voedingsgebied van de school omvat de Oranjewijk, de Schildersbuurt, Kostverloren, Paddepoel-Zuid, de Tuinbouwbuurt en een deel van het centrum. Wie buiten dit gebied woont, zal een andere school moeten kiezen. Dit gebied is in samenwerking met de MR vastgesteld.

3. Missie van de school

Wij zijn nieuwsgierig naar onze leerlingen en hun verhalen. We vinden het belangrijk om alle leerlingen te zien en we hechten veel waarde aan eigenheid. Het is onze taak om de leerlingen voor te bereiden op een leven in de maatschappij van nu en van de toekomst.

Dit doen we door het ontwikkelen van sociale vaardigheden, ze een brede basis te bieden en door het vergroten van zelfkennis. We geven leerlingen de ruimte om vaardigheden zoals kritisch denken, creativiteit en probleemoplossend vermogen te ontwikkelen.

Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen talenten. Door deze talenten te benutten en persoonlijke kwaliteiten verder te ontwikkelen, vergroten we het zelfvertrouwen, de verantwoordelijkheid en het welzijn van de leerling. Onze missie is om de nieuwsgierigheid en betrokkenheid van leerlingen te blijven stimuleren, om van daaruit te komen tot leren, ontwikkeling en groei.

Schoolnormen

De Nassauschool is een cultuurprofielschool, een lerende organisatie waarin kindgericht onderwijs centraal staat. Om leerlingen voor te bereiden op een leven in de maatschappij van nu en de toekomst, leren we ze aan de hand van de schoolnormen te leven en leren in de minimaatschappij, onze school. De Nassaunormen vormen de basis voor hoe we samen kunnen leven en leren. Ieder schooljaar staan er twee normen centraal, waaraan leerdoelen van de leerlingen en het team worden gekoppeld.

Dit betekent voor ons

-Wij stellen ons open en nieuwsgierig op naar onze leerlingen, ouders en elkaar.

-Wij zien onze leerlingen en kijken met een open blik.

-Wij bevragen leerlingen, ouders en elkaar.

-Wij dragen bij aan het vergroten van zelfvertrouwen en (zelf)kennis en vaardigheden van onze leerlingen. Dit doen we door leerlingen brede kennis te bieden en ze de ruimte en het vertrouwen te geven om zich te kunnen ontwikkelen.

-Wij handelen vanuit bewustzijn: wat willen onze leerlingen leren? En waarom?

-Wij blijven ons ontwikkelen en zijn kritisch naar onszelf en onze leerlingen.

4. Didactisch en pedagogisch uitgangspunt

Sinds een aantal jaar zijn we op de Nassauschool op zoek naar manieren om ons onderwijs meer kindgericht te maken. In het kort gezegd gaat het ons erom het kind en zijn/haar potentieel centraal te stellen. We streven ernaar ons onderwijs zo in te richten dat we de tijd kunnen nemen om onze leerlingen te zien om daardoor aan te kunnen sluiten bij hun ontwikkeling, nieuwsgierigheid en talenten. We beogen hiermee bij te kunnen dragen aan het welbevinden en betrokkenheid van leerlingen, wat volgens ons de basis is voor hun ontwikkeling. Kinderen die goed in hun vel zitten en zich betrokken voelen, ontwikkelen zich optimaal.

Om dit te bereiken werken we aan een sterk pedagogisch klimaat en werken we met activerende didactiek in een betekenisvolle context. We zien het als onze taak om onze leerlingen te stimuleren in het ontwikkelen van zelfkennis, zelfvertrouwen en zelfbeheersing. Daarnaast vinden we het ontwikkelen van de volgende waarden belangrijk: rekening houden met anderen, het samen spelen en werken, zelfredzaamheid, zelfstandigheid, doorzettingsvermogen en taakgerichtheid. Deze waarden komen ook terug in de eerder beschreven Nassaunormen.

Kunst- en cultuuronderwijs

De Nassauschool is een erkende Cultuurprofielschool. In 2019 zijn wij aangesloten bij de vereniging CultuurProfielScholen. Dit betekent dat we bouwen aan de identiteit van onze leerlingen via kunst en cultuur, vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage levert aan de ontwikkeling van kinderen en een belangrijke voorwaarde is voor succesvol leren.

We besteden het hele schooljaar aandacht aan culturele activiteiten. We houden voor ogen dat de activiteiten gericht zijn op het vergroten van het cultureel (zelf-)bewustzijn van de leerlingen en verschuiven hierbij de aandacht telkens tussen hun directe belevingswereld en de wereld die nog ver van hen af lijkt te liggen. We werken met vakspecialisten muziek, beeldende vorming en dans.

Onderbouw: groep 1 en 2

Voor kinderen is het essentieel om zich te ontwikkelen in een veilige omgeving. We bieden structuur en voorspelbaarheid (en daarmee veiligheid) door middel van dagritmes, afspraken en opdrachten. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zelfredzaam en zelfstandig zijn. We werken met afzonderlijke groepen 1 en 2, waarbij er in groep 1 met name aandacht besteed wordt aan het wennen aan de schoolse setting. In groep 2 ligt de focus op de doorgaande lijn naar groep 3. Het kunst- en cultuuronderwijs speelt in de onderbouw een grote rol in het reguliere onderwijsaanbod.

Midden- en bovenbouw: groep 3 t/m 8

Door een gedifferentieerd onderwijsaanbod willen we tegemoet komen aan de verschillen tussen de leerlingen. Naast de cognitieve vakken krijgen de leerlingen les in kunstzinnige- en culturele vorming en sociale vaardigheden. Creativiteit wordt binnen alle vakgebieden gestimuleerd. De vakken beeldende vorming, muziek en drama worden door vakspecialisten gegeven.

Om zich te oriënteren op zichzelf en de wereld om hen heen, werken leerlingen tijdens de wereldoriëntatie- en leeslessen thematisch. Per jaar komen zes thema's aan bod. Vijf hiervan hebben een wereld oriënterend onderwerp, waarbij cultuuronderwijs als middel wordt inzet. Het zesde thema stelt een kunstzinnig of cultureel thema centraal. Het uitgangspunt is dan kunst en cultuur, vanuit waar de verbinding en samenhang met andere leer- en ontwikkelgebieden wordt gezocht.

5. Definitie van cultuuronderwijs

Cultuurprofielschool

De Nassauschool is een erkende Cultuurprofielschool. Sinds 2019 zijn wij aangesloten bij de vereniging CultuurProfielScholen. Dit betekent dat we bouwen aan de identiteit van onze leerlingen via kunst en cultuur, vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

Om deze reden besteden we het hele schooljaar aandacht aan culturele activiteiten. We houden voor ogen dat de activiteiten gericht zijn op het vergroten van het cultureel (zelf-)bewustzijn van de leerlingen en verschuiven hierbij de aandacht telkens tussen hun directe belevingswereld en de wereld die nog ver van hen af lijkt te liggen.

Kindgericht onderwijs

De Nassauschool is in ontwikkeling tot meer kindgericht onderwijs, waarbij de pedagogiek centraal staat. Op de Nassauschool zien wij het als onze taak om leerlingen een brede blik op de wereld te geven. Dit doen we onder andere door het aanbieden van cultuuronderwijs. Dit is zichtbaar door een breed aanbod van culturele en kunstzinnige activiteiten.

Cultuureducatie staat niet op zichzelf. Het is een rode draad die door alle leergebieden heen zit verweven. Cultuureducatie is een zaak van verleden – heden en toekomst. Cultuuronderwijs is een kennismaking van allerlei vormen van kunst- en cultuur. Zowel dichtbij (hun eigen omgeving) als ver weg.

We willen onze leerlingen leren dat de school een oefenplaats is waar je fouten moet/mag maken. En dat tevens de leerlingen zich er bewust van worden dat niet alleen het product belangrijk is, maar juist ook het proces. Cultuuronderwijs wordt ingezet als middel én als doel.

Het bereik van cultuur op de Nassauschool is breed; we vinden het belangrijk dat de leerlingen zich open en nieuwsgierig leren opstellen ten aanzien van het kennismaken van de onderdelen die vallen binnen cultuuronderwijs. Onder cultuuronderwijs valt: kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie. Onder kunsteducatie vallen de disciplines: dans, beeldende vorming, muziek, drama, mediakunst, literatuur/poëzie.

Erfgoededucatie wordt het ingezet als doel en/of als middel bij: wereldoriëntatie, taal (creatief schijven, poëzie), burgerschapsvorming en levensbeschouwing. Mediaeducatie wordt ingezet om de leerlingen mediawijs te maken. Ze leren kritisch kijken naar zowel klassieke- als nieuwe media. Mediaeducatie komt bij diverse leergebieden aan bod, binnen de kunsten en zoveel mogelijk aspecten van cultuur. Binnen deze onderdelen hebben we een aantal speerpunten geformuleerd waar de nadruk op ligt, zodat we hier verdieping kunnen bieden.

We willen met ons cultuuronderwijs bijdragen aan het vermogen van de leerlingen, relaties te zien en te begrijpen in dynamische systemen (systeemdenken). Dit doen wij door vakoverstijgend te werken, door leerlingen de samenhang te leren ontdekken. Hierin komen de landelijke kerndoelen binnen het leergebied kunstzinnige oriëntatie ook duidelijk aan bod.

6. Visie op cultuuronderwijs

Kunst- en cultuuronderwijs op de Nassauschool is een combinatie van cultureel (zelf-)bewustzijn, waarneming, verbeelding en mediavaardigheden (kustzinnige vaardigheden). Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen op verschillende manieren leren van cultuuronderwijs. Zowel actief, receptief als reflectief.

- **Actief**: door zelf iets te maken en betekenis of emotie te communiceren. Creatief omgaan met beeld, geluid, tekst en beweging.

- **Receptief**: door het kijken en luisteren naar cultuuruitingen, het houden van cultuurbezoeken en het lezen over cultuur, leren ze zelf een eigen mening te vormen.

- **Reflectief**: door te reflecteren op eigen werk en dat van anderen, zoals van kunstenaars. Het stimuleert reflectie op cultuur, in heden en verleden en op de eigen plek in de wereld.

De vakspecifieke vaardigheden die we leerlingen willen bijbrengen op gebied van dans, drama, muziek, literatuur, film, beeldend, audiovisueel en nieuwe media horen thuis onder de verbeelding.
Andere vaardigheden (zoals waarneming en analyse) hebben vooral een dienende rol. Met behulp van ons culturele bewustzijn geven we vorm aan wie we zijn en aan wie en wat we willen zijn. Hoe we onszelf en anderen zien, verbeelden, betekenis geven en kennen is bepalend voor hoe we ons gedragen.

Onze identiteit ligt ten grondslag aan ons bewust handelen. Dit is waarom wij cultuuronderwijs heel belangrijk vinden. Het ontwikkelen van het cultureel bewustzijn van onze leerlingen draagt bij aan de vorming van hun identiteit. En die bepaalt weer hoe ze zich gaan gedragen. Hierbij geldt: hoe beter je de specifieke vakvaardigheid beheerst, hoe beter je uitdrukking kunt geven aan je ervaringen en dus ook aan je cultureel (zelf-)bewustzijn. Het ontwikkelen van het vermogen tot cultureel (zelf-) bewustzijn maakt dat zij vaardiger worden in het reflecteren (reageren) op zichzelf en anderen – op hun cultuur. We willen dat leerlingen een groei doormaken naar cultureel (zelf-)bewustzijn en het vermogen ontwikkelen dit zelf vorm te geven met behulp van hun cognitieve mediale vaardigheden.

Kernwaarden Nassauschool

Een goede kijk op de ander en op jezelf kan in de hedendaagse maatschappij de basis vormen voor een kritisch en cultureel (zelf-)bewust burgerschap. Als Nassauschool verbinden wij onze kernwaarden aan het cultuuronderwijs. Het (samen)leven door het vertellen van verhalen, het vieren van feesten en de verbinding zoeken met elkaar en de wereld om ons heen.

Creativiteit en nieuwsgierigheid: door het stimuleren om leerlingen nieuwe dingen te laten bedenken en/of te creëren. Originele oplossingen te zoeken en vernieuwende werkwijzen uit te denken. De leerlingen laten verwonderen over nieuwe dingen.

Nieuwsgierigheid motiveert tot explorerend gedrag om zo weer iets nieuws te ontdekken.

Zelfvertrouwen: door vooral het proces in beeld te brengen en samen met de leerlingen te kijken naar de stappen die ze gemaakt hebben.

Kennis: aan het einde van de basisschool een brede kennis hebben opgedaan op het gebied van kunst- en cultuur.

Speerpunten voor ons cultuuronderwijs zijn:

- Lessen muziek, drama, beeldende vorming door vakdocenten
- Teamteaching vanuit experts
- Kunstcarrousel vast in het jaarprogramma (talentontwikkeling)
- Inzet van Dummy's
- Implementatie cultuurplan
- Koppeling kunst en cultuur met identiteit en burgerschapsvorming
- Samenwerking met externen behouden, uitbreiden van contacten
- Maken van ervaringsleerlijn voor identiteit en deze borgen
- Maken en bijstellen van ervaringsleerlijn voor museumbezoeken
- Ervaringsleerlijn theaterbezoeken borgen
- Betekenisvol beeldend onderwijs. Koppeling kunstzinnige oriëntatie aan de wereld oriënterende vakken en taal.

Koppeling burgerschapsvorming

Op de Nassauschool is burgerschap geïntegreerd in ons onderwijs. Personeelsleden geven elke dag het goede voorbeeld. We leren kinderen begrip te hebben voor onderlinge verschillen, respectvol met elkaar om te gaan en zorg te dragen voor elkaar en hun omgeving. We stimuleren kinderen om kritisch te zijn en weloverwogen keuzes te maken in een snel veranderende en digitale wereld.

Binnen ons programma wordt de koppeling tussen kunst en cultuur en burgerschapsvorming waar mogelijk gezocht. In onze burgerschapskalender is een overzicht te vinden van alle activiteiten gelinkt aan burgerschap. Hierin is de koppeling met kunst en cultuur duidelijk zichtbaar.

Burgerschapskalender

Maand	**Activiteit**	**Groep(en)**	**Bouwsteen**
September	- Gouden Weken - Kindgesprekken en kennismakingsgesprekken ouder & kind - Schoolreizen - Prinsjesdag	Allen Allen Groep 4 t/m 6 Groep 5 t/m 8	Solidariteit & Diversiteit Identiteit Solidariteit & Identiteit Solidariteit Macht en inspraak-Democratische cultuur
Oktober	- Kinderboekenweek - Dag van de medewerker - Bezoek Forum Groningen: fototentoonstelling Wildlife Photographer of the Year	Allen Team Groep 6	Identiteit Solidariteit Duurzaamheid & globalisering
November	- Sint Maarten - Week van de mediawijsheid	Allen Groep 5 t/m 8	Solidariteit & Identiteit Digitaal samenleven
December	- Sinterklaas - 'DemocraCity' in Stadhuis - Kerst - Paarse Vrijdag	Allen Groep 7 & 8 Allen Allen	Solidariteit & Identiteit Macht en inspraak & Democratische cultuur Solidariteit & Identiteit Solidariteit & Identiteit

Januari	- Zilveren Weken - Voorleesdagen - Bezoek Klooster in Ter Apel - Bezoek A-kerk	Allen Groep 1 & 2 Groep 5 Groep 3	Solidariteit & Diversiteit Identiteit Identiteit Identiteit, Solidariteit, Vrijheid & gelijkheid
Februari	- Poëzieweek - Bezoek Universiteitsmuseum: menselijk lichaam	Allen Groep 6	Identiteit Gezondheid
Maart	- Jaarlijks Kunst & Cultuurthema - Bezoek Herinneringscentrum Kamp Westerbork - Verkeersexamen theorie - Bezoek Forum Groningen: mediawijsheid (nieuwsbron onderzoek)	Allen Groep 8 Groep 7 Groep 8	Solidariteit & Identiteit Solidariteit Solidariteit Digitaal samenleven
April	- Lentekriebels - Jaarlijks Kunst & Cultuurthema + afsluiting - Pasen - Bezoek Schoolkerk Garmerwolde (thema Pasen) - Bezoek Synagoge - Koningsdag	Bovenbouw Allen Allen Groep 6 Groep 8 Allen	Identiteit & diversiteit Solidariteit & Identiteit Solidariteit & Identiteit Identiteit Solidariteit & Identiteit Identiteit
Mei	- Dodenherdenking - Bevrijdingsdag - Moederdag - Hemelvaart - Schoolreizen - Verkeersexamen praktisch	Midden- en bovenbouw Allen Allen Groep 1 t/m 3 Groep 8	Solidariteit & Identiteit Identiteit Identiteit Solidariteit Solidariteit
Juni	- Pinksteren - Schoolkamp - Vaderdag - Bezoek voorstelling Noord Nederlands Orkest - Bezoek Gevangenismuseum	Allen Groep 7 & 8 Allen Groep 7 Groep 7	Identiteit Solidariteit Identiteit Solidariteit & Identiteit Macht & inspraak, vrijheid & gelijkheid
Juli	- Eindejaarsfeest - Theatervoorstelling Theater Pannenkoek	Allen Groep 1 & 2	Solidariteit & Diversiteit

7. Inventarisatie huidige situatie

Ambitieniveau

De school bevindt zich stevig in scenario 4, zoals beschreven binnen de regeling ‘Cultuureducatie met Kwaliteit’:

De school voert haar eigen cultuuronderwijs uit en gebruikt aanbod en expertise van externe partners om eigen doelen te bereiken. Cultuuronderwijs wordt ingezet om vakoverstijgend te werken. De school brengt de ontwikkeling van vakoverstijgende vaardigheden op leerling niveau in kaart. Zo wordt het mogelijk te werken aan verticale en horizontale leerlijnen vanuit de achterliggende (cognitieve) vaardigheden die in de verschillende leergebieden van het primair onderwijs een rol spelen. Het kind staat hierbij centraal.

De Nassauschool ambieert dit niveau te behouden. Daarnaast is de Nassauschool in 2019 toegetreden tot de vereniging CultuurProfielScholen.

Voorzieningen op het gebied van cultuur

Binnen onze school is er veel expertise op het gebied van kunst en cultuur. De Nassauschool heeft een cultuurcoördinator, werkgroep kunst en cultuur en stelt voldoende tijd en middelen beschikbaar. Onze school is gelegen aan de rand van ons prachtige cultureel erfgoed; het Noorderplantsoen. De school ligt op loopafstand van de binnenstad, waardoor het laagdrempelig is om musea en theater te bezoeken. Ook werken we samen en delen we lokalen met de SKSG (kinderopvang). Twee van onze lokalen zijn ingericht als atelier.

Gebruik methodes

We maken op school gebruik van alle methodes van ‘Laat maar leren’, de methode ‘Eigenwijs digitaal’, ‘Trefwoord’ en ‘Goed Gedaan’. Met de structurele inzet van deze methodes is er aandacht voor de leerlijnen muziek, beeldende vorming, drama, dans, cultureel erfgoed, literatuur, film & animatie (audiovisueel), en sociale vorming. Ook dagen we de leerlingen uit om na te denken over levensbeschouwelijke thema’s.

Uitgangspunt bij onze lessen zijn de leerlijnen en tussendoelen zoals beschreven op de website van het SLO. Dit zijn verticaal omschreven leerlijnen. Op de Nassauschool willen we de verticale leerlijnen koppelen aan de projecten waarin we werken. Zo ontstaan ook horizontale leerlijnen die bijdragen aan de samenhang die we leerlingen willen laten ervaren. We zoeken de samenhang in al ons aanbod. De komende schoolplanperiode gaan we gebruiken om de beeldende leerlijnen te verbinden met onze methodiek voor wereldoriëntatie. Dat zal het startpunt zijn voor een zowel horizontale als verticale leerlijn voor de discipline beeldende vorming.

Cultuuronderwijs vakoverstijgend

Wanneer er niet vanuit een cultuur gerelateerd onderwerp wordt gewerkt, maar vanuit een breder wereld oriënterend onderwerp (5 thema’s per jaar) zoeken we verbinding met de kunsten en andere cultuur gerelateerde zaken, zoals hierboven beschreven. Veelal worden de methodes gebruikt om de leerlijnen te waarborgen In sommige gevallen, zoals bij muziek, wordt dit gedaan door de vakleerkracht muziek.

Kunst en cultuurweken

Elk jaar kiezen we één thema vanuit een kunst en cultuur gerelateerd onderwerp. Dit kan een enkele discipline zijn die we uitdiepen, een tijdsperiode in onze geschiedenis of een breed thema waarbij meerde disciplines en periodes aan bod komen. We zetten de thema's niet vast in een meerjarenplan, maar volgen hierbij actuele en maatschappelijke thema's. Hierbij wordt diversiteit in aanbod nauwlettend in de gaten gehouden. Het aanbod is hierbij ook actief, receptief en reflectief.

Culturele activiteiten

Gedurende het hele schooljaar besteden we aandacht aan culturele activiteiten. Zo werken we aan een culturele ervaringslijn voor onze leerlingen. We houden voor ogen dat de activiteiten gericht zijn op het vergroten van het cultureel (zelf-)bewustzijn van de leerlingen en verschuiven hierbij de aandacht telkens tussen hun directe belevingswereld en de wereld die nog ver van hen af lijkt te liggen. Activiteiten zijn in verschillende disciplines en kunnen zowel actief, receptief als reflectief van aard zijn.

De eerste weken van elk schooljaar starten we met de zogeheten 'Gouden Weken'. Deze weken gaan in op de persoonsontwikkeling van de leerlingen en op groepsvorming. De leerlingen leren naar zichzelf, een ander en de verbinding daartussen te kijken. We kiezen hier voor verwerkingsvormen binnen de kunstdisciplines. Daarnaast proberen we in de eerste periode van het schooljaar een thema te kiezen dat aansluit bij de Kinderboekenweek. Uiteraard gaat dit thema over lezen, technisch en begrijpend, maar ook over leesmotivatie en creatief schrijven. Dit laatste wordt ook beeldend ondersteund, zodat de leerlingen leren inzien hoe taal en beeld elkaar kunnen versterken en complementeren.

In de tweede periode, tussen herfstvakantie en kerstvakantie, vindt er een verschuiving plaats van aandacht voor jezelf en je directe omgeving naar jezelf en de wereld. Jaarfeesten als Sint-Maarten, Sinterklaas en Kerstmis sluiten hier goed bij aan. Deze periode wordt veel beeldend gewerkt, waarbij inhouden gaan over 'samen delen', 'geven en nemen' en 'culturele diversiteit'; het vergroten van het cultureel (zelf-)bewustzijn.

Tussen de kerstvakantie en de voorjaarsvakantie ligt de nadruk weer meer op de leerlingen zelf. Dit zijn de Zilveren Weken. Weer staat het groepsproces centraal; oog voor een ander. We zijn dan halverwege het schooljaar en maken een tussenstand op. Het portfolio wordt samengesteld en er wordt gerapporteerd naar ouders.

De tweede helft van het schooljaar kent een schoolthema met kunst en cultuur als uitgangspunt. We bezoeken musea en krijgen gastles(sen) van kunstenaars en BIK'ers. We sluiten dit thema altijd af met een feestelijke tentoonstelling. Alle ouders en andere belangstellenden worden hiervoor uitgenodigd.

We bezoeken onder anderen het Groninger Museum, Groninger Oude kerken (de Aa-kerk, Schoolkerk, en de Synagoge), het Gevangenismuseum en Kamp Westerbork.

Aan het einde van het schooljaar maken de leerkrachten en leerlingen zich op voor het Eindejaarsfeest. Hierbij verzorgen de groepen 3 t/m 8 samen met de Nassauschoolband een muzikaal optreden voor de hele school en ouders. De kleutergroepen krijgen tijdens deze dag een voorstelling te zien van een theatergroep.

Kunstcarrousel

Tweemaal per schooljaar vindt het Kunstcarrousel plaats. Het staat los van de reguliere kunstvakken en is daarmee geen vervangend kunstonderwijs. De leerlingen worden op deze manier in de gelegenheid gesteld te kiezen wat zij zélf willen leren. Passend binnen onze profilering als kunst- en cultuurprofielschool richten we ons op de kunstvakken; beeldend (2D, 3D), muziek, dans, drama, cultuur, nieuwe media en cultuur. Per twee/drie leerjaren vormen de leerlingen samen een cluster en voor dit cluster ontwerpen de leerkrachten kunstonderwijs bestaande uit twee of drie lessen. Door voor meerdere lessen te kiezen, is er ruimte voor meer diepgang; theorie, beschouwing en reflectie. De lessen worden tijdens werkmiddagen samen ontworpen en gedocumenteerd.

Dummy's

Sinds schooljaar 2022 werken alle leerlingen op de Nassauschool met een Dummy. Elke leerling heeft een eigen verhaal, een eigen tempo en een eigen manier van denken, maken en leren. Met een dummy kan een leerling zijn eigenheid vormgeven en vastleggen. Deze dummy kan een rijk en dierbaar bezit worden. Een boek van, over en door de leerling.

Een dummy is een boek met blanco pagina's, zonder lijnen en woorden. De dummy wordt gebruikt als dagboek om in te schrijven, te tekenen, foto's te verzamelen, te schetsen, ideeën te verzamelen of geheimen te bewaren. Zo kunnen de leerlingen, als de dummy vol raakt, als het ware door hun eigen gedachten terugbladeren. Ze leggen hiermee hun eigen creatieve proces vast en werken bewust en onbewust aan hun cultureel bewustzijn.

Feesten en vieringen

Daarnaast spelen door het schooljaar heen verschillende vieringen een belangrijke rol binnen onze schoolcultuur: (Opening) Kinderboekenweek, Sint-Maarten, Sinterklaas, Kerst, Pasen en het Eindejaarsfeest.

Ouderparticipatie en Nassau Schoolband

Bij veel activiteiten wordt er een beroep gedaan op de ouder(s) en verzorger(s) van de leerlingen. Zij gaan onder andere mee naar bezoeken, helpen met vieringen en ondersteunen de leerkrachten tijdens de kunstlessen. De Nassauschool heeft een actieve ouderraad die (samen met het team) vieringen organiseert en ondersteunt waar nodig. Daarnaast heeft de Nassauschool de Nassau Schoolband. De band bestaat uit een groep muzikale ouders die helpt bij de muzikale aankleding tijdens de feesten en vieringen.

Discipline	Vasthouden	Verminderen	Versterken	Vernieuwen	**Op welk termijn?**			**Waarom?**
					Kort	Middel	Lang	
Muziek	X						X	Door de vakleerkracht muziek krijgen alle leerlingen om ze week muziekles van een vakdocent.
Beeldend	X		X		X			Vakleerkracht beeldend vasthouden. Alle leerlingen krijgen meerdere lessenseries per schooljaar, gekoppeld aan de thema's waarover zij op dat moment werken. We willen graag dat de vakdocent de groepsleerkracht *teaching on the job* geeft. Dus samen met de groepsleerkracht zodat ze van elkaar kunnen leren. Het spreken van dezelfde taal (en ons houden aan de gemaakte afspraken rondom beeldend onderwijs) behoeft aandacht.
Theater, drama en spel	X						X	Vakleerkracht drama vasthouden. Hierdoor krijgen alle leerlingen tweemaal per jaar een lessenserie van de vakleerkracht. Deze lessen zijn gekoppeld aan de thema's waarover de klassen op dat moment werken.
Literatuur en poëzie	X						X	Samenwerking behouden met het (Groninger) Forum voor de (jaarlijkse) bezoeken en ondersteuning op literair en cultureel gebied.
Dans en beweging			X	X		X		Door beëindiging eerdere samenwerking op zoek naar een nieuwe invulling hiervan. Op dit moment besteden de vakleerkrachten gym hier aandacht aan.

Foto, film en nieuwe media	X						X	Vakleerkracht drama besteedt hier tijdens de dramalessen ook aandacht aan. Tijdens talentontwikkeling (kunstcarrousel) wordt deze discipline als optie geboden.
Cultureel erfgoed	X						X	Samenwerking met externe partijen waar mogelijk. Museumbezoeken en andere culturele activiteiten worden gekoppeld aan cultureel erfgoed.
Leerlijn museum bezoeken	X				X			Na ieder bezoek wordt kritisch gekeken welke musea goed aansluiten bij de behoeftes van de school. Welke musea hebben een goed educatief aanbod? Wat is vernieuwend voor de leerlingen?
Dummy's	X						X	Gebruik blijven maken van dummy's. Ieder jaar onder (nieuwe) leerkrachten dit onder de aandacht brengen.
Identiteit	X		X		X			Koppeling maken tussen (Christelijke) identiteit en kunst en cultuur. Waar kunnen we de verbinding zoeken. Wat vinden we belangrijk? ICC'er sluit aan tijdens werkgroepvergaderingen.
Portfolio	X		X				X	We hebben een rapport waarin kunst en cultuur een grote bijdrage levert. Dit rapport blijft in ontwikkeling naar een rapportfolio.

8. Doelen op het gebied van cultuureducatie

Schooljaar	Doel	Strategie	Faciliteiten	Samenwerkingspartners	Knelpunten en aanbevelingen
2024-2025	Koppelen van kunst en cultuur aan (Christelijke) identiteit.	De Nassauschool is een Christelijk school maar ook een Cultuurprofielschool. Graag willen wij onze (Christelijke) identiteit koppelen aan ons profiel. Dit willen we doen door een werkgroep te starten waar ook de ICC'er in deel zal nemen.	- Werkgroep identiteit		Koppeling wordt al gezocht waar mogelijk. Denk aan viering (Christelijke) feesten.
2024-2025	Het bijstellen van de leerlijn museumbezoeken door kritisch te kijken naar het aanbod van de musea en te kijken welke behoefte het team/ de groepen heeft.	ICC'er gaat in samenspraak met het team de leerlijn bijstellen. We gaan kijken wat er nog meer is in de omgeving en kijken wat past bij de school. Welke thema's zijn er en wat sluit aan. Herzien de educatieve programma's er van de musea uit.		- Musea waarmee we samenwerken	Veel musea in de omgeving van de school. De ICC'er kijkt kritisch naar de educatieve programma's van de school en de lijn die we willen hebben. Niet elk educatief programma voldoet helemaal aan de eisen.

2024-2025 2025-2026	Culturele 50 ontwikkelen	ICC'er werkt samen met werkgroep kunst en cultuur en ontwikkelt een culturele 50. Werkgroep krijgt cursus van iemand van stichting K&C. Begin schooljaar 25-26 delen met het team en definitief maken.		- Stichting kunst en cultuur	We doen al heel veel. Hiermee maken we het inzichtelijk voor onze leerlingen, ouders en het team. Werkdruk wordt door veel teamleden ervaren: er komt nóg iets bij in het rapport.
2025-2026	Teamteaching/ deskundigheidsbevordering op het gebied van beeldende vorming.	ICC'er geeft samen met vakleerkrachten teamtraining voor het gebruik van de bestaande methodes. Evt. (externe) professional inhuren.	- Verplichte bijeenkomsten voor team		De kunstvakdocent heeft veel expertise op het gebied van kunst en beeldende vorming. Veel wisselingen binnen het team. Daardoor ieder schooljaar veel nieuwe collega's. Werkdruk.
2025-2026	Structureel aanbod voor de discipline dans.	Binnen de formatie op zoek naar een passende en structurele oplossing. In contact met onze eerdere vakleerkracht	- Vakleerkracht dans - Ruimte		Leerkrachten staan positief tegenover een vakleerkracht dans, is gebleken in het verleden. Het speellokaal wordt gedeeld door de vakleerkracht muziek

		dans, gezien haar grote netwerk.			en kleutergym. Hierdoor is het maar beperkt beschikbaar.
2026-2027	Onderzoeken en verkennen (rap)portfolio en deze koppelen aan ons nieuwe LVS.	Op dit moment zijn we bezig om de stap te maken van een rapport naar een portfolio. Samen met de werkgroep K&C bekijken hoe we kunst en cultuur hier een goede plek in kunnen geven. Kijken hoe andere scholen dit vormgeven.			Rapport is al deels vernieuwd. Ouders erg positief over nieuwe rapport. Nieuwe rapport wordt door veel teamleden als veel werkdruk ervaren. Staan negatief tegenover het rapport.
Ieder jaar	Wekelijks beeldend kunst lessen in alle groepen door een vakdocent, gebruikmakend van de methode 'Laat maar leren' en aansluitend bij de 5 schoolbrede thema's. (Koppelend aan methode voor wereldoriëntatie (Blink)	Vakleerkracht die lesgeeft met de methode '*Laat maar leren'*. Leerkrachten zijn hierbij aanwezig en zijn hierdoor ook zelf in staat om deze lessen te verzorgen.	- Atelier - Eigen lokaal	- SKSG	Atelier is in gezamenlijk gebruik met kinderopvang SKSG. Hier kan tijdens schooluren gebruik van gemaakt worden. Klassen die op de hoofdlocatie les krijgen, krijgen de lessen in hun eigen lokaal.

Ieder jaar	Om de week muzieklessen voor de groepen 3-8 door een muziekdocent.	Vakleerkracht muziek die deze lessen geeft.	- Muzieklokaal	- VCOG	Vakleerkracht kan twee dagen in de week in het speellokaal van de kleuters (Paviljoen). Door gezamenlijk gebruik moeten instrumenten en materialen iedere week opgeruimd en klaargezet worden. Bovenbouwgroepen zijn veel tijd kwijt aan heen en weer lopen tussen beide locaties.
Ieder jaar	Deskundigheidsbevordering team op het gebied van kunst en cultuur.	ICC'er houdt via de interne memo de collega's op de hoogte van de workshops, bij- en nascholingen die er te volgen op het gebied van kunst en cultuur.		- Nieuwsbrieven lezen van externe partners - K&C eventueel vragen om hulp	Welwillend team met veel draagvlak voor kunst en cultuur. Veel externe contacten, waardoor ICC'er veel inspiratie kan doorsturen naar team.
Ieder jaar	Evalueren en bijstellen cultuurplan om het levend te houden.	Na iedere activiteit evalueren om te kijken of het nog past. Samen met de werkgroep aan het einde van het jaar kijken wat de doelen waren en of we deze hebben gehaald en	-	- Werkgroep - ICC'er - MT	MT ziet belang kunst en cultuuronderwijs. Enthousiaste en welwillende werkgroep.

		wat de nieuwe doelen zijn voor het volgende jaar. Is dit realistisch?			
Ieder jaar	Samenwerking met externen behouden en het uitbreiden van contacten	ICC'er houdt contact met (culturele organisaties en instanties). Samen met de werkgroep naar (na)scholingen en workshops.			Veel externe contacten. ICC'er onderhoudt deze contacten en maakt hier tijd voor. ICC'er heeft actieve houding naar het netwerken met externen.

9. Praktische zaken

ICC'er

Binnen onze school zijn officieel twee gecertificeerde ICC'ers. Echter is slechts één van hen werkzaam als cultuurcoördinator en heeft hiervoor 0,2 fte per week beschikbaar.

Taakverdeling

Wie doet wat?	**ICC'er**	**Directie**	**Werkgroep**	**Team**	**Ouders**	**Leerlingen**
Beleidsontwikkeling	x	x	x	x		
Coördinatie op schoolniveau	x					
Uitvoering op bouwniveau			x	x	x	
Uitvoering op groepsniveau				x	x	x
Deelname aan netwerken	x					
Contact met culturele omgeving	x	x	x	x	x	x
Contact met externe adviseurs	x					
Financiële planning	x	x				
Deskundigheidsbevordering	x		x	x		
Fondsenwerving	x					
Financiële verantwoording	x	x				
Interne communicatie	x	x	x	x		
Externe communicatie	x	x	x	x		
Evaluatie	x	x	x	x	x	x

Financiën

Inkomsten per kalenderjaar	
Schoolbudget	€5000,-
Bijdrage ouderraad	€5000,-
CMK	€4000,-
Totaal	€14.000,-

Uitgaven per schooljaar	
Museumbezoeken per jaar	€3000,-
Workshops	€1000,-
Deskundigheidsbevordering leerkrachten	€1000,-
Advisering en begeleiding	€1000,-
Voorstellingen	€5000,-
Project kunst en cultuur	€2800,-
Abonnementen (Tijdschriften, Plint)	€ 200,-
Totaal	€14.000,-

Evaluatie en verankering binnen het team

Ieder schooljaar staat cultuuronderwijs minimaal drie keer op de agenda in een teamvergadering (begin, midden en eind van het schooljaar) en tweewekelijks in onze interne memo vermeld. Ook in de bouwvergaderingen staat iedere vergadering op de agenda. De ICC'er bereidt per vergadering voor welke onderdelen van cultuuronderwijs dan worden besproken en mogelijk geëvalueerd. Uitgangspunt voor de evaluatie is telkens: doen we de juiste dingen en doen we ze goed?

Aan het eind van ieder schooljaar neemt de ICC'er het cultuurplan onder de loep en past deze zo nodig aan. Aan het begin van een volgend schooljaar worden deze veranderingen tijdens de eerste teamvergadering besproken.

Na elke culturele activiteit is er ook een moment van evaluatie. Zo kunnen de leerkrachten in samenspraak met de ICC'er beslissen of de activiteit succesvol is geweest en mogelijk herhaald kan worden in een volgend schooljaar. Belangrijk tijdens de evaluatie is steeds de succesindicator. *Waarom vinden wij iets als school een succes?* Dit is niet alleen als het 'leuk' is geweest. Voor de leerkrachten moet dus voorafgaand aan de activiteit het doel van het bezoek of project duidelijk zijn. Het project is een succes als het doel is behaald.

Aan de hand van de evaluaties wordt een volgend jaarplan vastgesteld.

Samenwerkingspartners

- Kunst & Cultuur Groningen
- Vereniging CultuurProfielScholen
- BijVrijdag
- Verschillende musea in de gemeente en provincie Groningen
- Het Groninger Forum
- Stichting Groninger Kerken
- Kunstpunt
- Filmhub Noord
- Poëziepaleis
- Cinekid
- Groninger Archieven
- Erfgoedpartners; Centrum Groninger Taal & Cultuur (CGTC)
- Vereniging voor Groninger Volksvermaak
- Het Houten Huis
- Garage TDI
- Theater Pannekoek
- Buurtcentrum Oranje
- Noord Nederlands Orkest
- SPOT Groningen
- Grote Broer Educatie
- Soroptimisten

10. Bijlagen

Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst CMK 2023-2025
Bijlage 2: EVI-dossier 2024